

A man with grey hair, wearing a pink t-shirt and light blue jeans, is watering a small plant in a garden. He is holding a large green watering can. The garden features a wooden trellis with hanging plants, including red and green foliage. There are also several green metal lanterns hanging from the trellis. In the foreground, there are some green leaves, possibly from a tree or bush. The background shows a wooden fence and more greenery.

hier

Communicatie-aanpak klimaatadaptatie

Wat kunnen bewoners zelf doen
tegen hittegolven, wateroverlast en droogte?

Met bewoners communiceren over klimaatadaptatie lijkt misschien geen groot onderdeel te zijn van de energietransitie. Toch is het de moeite waard, want mensen die al kleine aanpassingen in en om hun woning hebben gemaakt zullen vervolgens eerder ook grotere maatregelen willen nemen.

Klimaatadaptatie is heel geschikt voor bewonerscommunicatie, omdat het over hele merkbare consequenties van een veranderend klimaat gaat. Denk aan hittegolven waar mensen zich onprettig bij voelen, droge tuinen waardoor planten eerder doodgaan en wateroverlast door grote plassen voor de deur en een overbelast riool. Doordat bewoners hinder ondervinden, zijn zij eerder geneigd om aanpassingen willen doen in en om het huis. Hiermee maken zij hun eigen leefomgeving weerbaarder en prettiger.

Context klimaatadaptie

Het klimaat verandert. En in Nederland zelfs twee keer sneller dan het wereldgemiddelde¹. De veranderingen zijn voor iedereen merkbaar: het is warmer in de zomer, hittegolven komen vaker voor en de zomers worden droger. En wanneer het dan regent, zijn de regenbuien zijn heviger.

Grote steden met veel hoogbouw worden extra getroffen. Net als oudere buurten en wijken, waar de gebouwen slechter zijn geïsoleerd en onderhouden. Gebrek aan groen en openbare ruimte helpt niet mee. Hoge gebouwen blokkeren wind en asfalt koelt langzamer af, waardoor er 's nachts veel warmte blijft hangen. Het verschil in temperatuur tussen stad en platteland tijdens een hittegolf kan wel oplopen tot 7 graden².

Het veranderende klimaat zorgt ook voor zware regenbuien, vooral in de zomer. De buien worden intenser en de kans op overstromingen en wateroverlast groter. Hoewel er dan vaak veel regen in één keer valt, is dit niet genoeg om de droge periodes te compenseren. De langdurige droogte heeft grote gevolgen voor onder andere de landbouw en drinkwatervoorziening. Ook versnelt het funderingsschade aan gebouwen.

Communicatie aanpak gericht makkelijke aanpassingen in en om het huis

Deze communicatie aanpak draait om de kleine maatregelen die bewoners eenvoudig zelf kunnen uitvoeren. De insteek is dat bewoners zelf hun wooncomfort kunnen verbeteren. We geven tips met voorbeeldteksten die gemeenten kunnen overnemen of vrij aan kunnen passen. Sommige tips zijn geschikt voor zowel huurders als woning-eigenaren. Andere tips zijn wat meer toegespitst op woning-eigenaren, omdat zij zeggenschap over hun woning hebben en vaak (grotere) investeringen kunnen doen.

¹ Volgens het KNMI is de temperatuur in Nederland sinds het begin van de metingen in 1901 met ruim 2 °C gestegen, terwijl de wereldgemiddelde temperatuur in dezelfde periode met ongeveer 1,1 °C is toegenomen.

² Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) meldt dat het temperatuurverschil tussen stedelijke gebieden en het omliggende platteland op sommige zomerse dagen kan oplopen tot 7 of 8 °C.

Voor bewoners in de grote middengroep

In elke gemeente zijn er doorgewinterde duurzame bewoners actief die doen wat ze kunnen in en rondom hun woning. De grote middengroep is echter minder makkelijk te activeren. We denken dat het thema klimaatadaptatie de grote middengroep zal aanspreken omdat de gevolgen zo persoonlijk merkbaar zijn. Door in communicatie naar bewoners de nadruk te leggen op het wooncomfort en een prettige leefomgeving maken we direct het voordeel van de maatregelen helder. Binnen de grote middengroep is de Moderne Burgerij (zie [het mentality-model van Motivaction](#)) een grote groep. De Moderne Burgerij is binnen het werkveld van de energietransitie met name geïnteresseerd in praktische bespaartips, die vooral voordelen voor de portemonnee opleveren. Het moet echter wel snel, makkelijk en niet teveel gedoe opleveren. Comfort, kleine stappen en de financiële voordelen zijn dus voor deze groep belangrijk bij het nemen van een duurzame(re) keuze.

De tone of voice voor communicatie rondom het thema klimaatadaptatie naar de grote middengroep en met name de Moderne Burgerij kan als volgt worden samengevat:

“Als je toch bezig bent met verduurzamen, neem dan ook even buiten een paar kleine makkelijk uitvoerbare maatregelen mee. De combinatie van tips voor binnen en buiten dragen bij aan het verhogen van jouw totale wooncomfort. Je bent beter voorbereid op extreem weer en de natuur is er je dankbaar voor.”

Voorbeeldteksten voor communicatie

HIER biedt op het thema klimaatadaptatie voorbeeldteksten die gemeenten kunnen inzetten in bewonerscommunicatie. Gebruik de teksten in hun geheel als achtergrondinformatie bijvoorbeeld door ze op de website te publiceren. Of pas de teksten toe als losse tips in bijvoorbeeld een reeks van korte artikelen in het lokale gemeenteblad of op de socials. Een aantal tips kunnen daarnaast gecombineerd worden met lokaal beleid of regelingen om hiervoor extra aandacht te vragen.

Bijlagen

In de eerste bijlage vind je de volgende voorbeeldteksten:

1. Tegels eruit en groen erin!
2. De tocht in je huis verhelpen:
houd de kou buiten
3. Water in je tuin
4. Houd de zon buiten
5. Iedereen heeft plek voor groen
6. Haal meer uit je radiator
7. Groen doen op je dak

In de tweede bijlage vind je informatieve wetenswaardigheden in de 10x 'Wist je dat'.

Meer lezen?

Wil je meer lezen over klimaatadaptatie?

- [Tips voor een groenere tuin | HIER](#)
- [Regenton plaatsen in 5 stappen | HIER](#)
- [Een koel huis in 6 stappen | HIER](#)
- [Zonwering voor buiten: de opties op een rij met voor- en nadelen | HIER](#)
- [Hier moet je op letten als je \(ondanks het energieverbruik\) een airco koopt | HIER](#)
- [Klimaatadaptie: hoe kunnen we ons voorbereiden op een ander klimaat? | HIER](#)
- [Collectieve actie zonwering in Houten | HIER](#)

Ook biedt het landelijke Kennisportaal Klimaatadaptatie een schat van informatie. Het kennisportaal wordt beheerd en onderhouden door Stichting CAS (Climate Adaptation Services), in opdracht van en in samenwerking met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Stichting CAS houdt het portaal actueel met de laatste kennis, data en instrumenten, en doet dat in nauwe samenwerking met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en veel andere partijen.

Kijk op www.klimaatadaptatienederland.nl

Iedereen slim met energie

Thuis, in de buurt en op het werk. HIER helpt je!

www.hier.nu